

Варто також зауважити, що у бухгалтерському обліку дохід відображається в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню.

Перелік посилань:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затв. наказом М-ва фінансів України від 29 лист. 1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 18.04.2023).

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом М-ва фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 21.04.2023).

3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник. 7-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута». 2016. 831 с.

4. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний та ін. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 544 с.

5. Царевська Т. Облік доходів діяльності підприємства. *Податки & бухоблік*. 2019. № 99. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/december/issue-99/article-105875.html> (дата звернення 23.04.2023).

ВПЛИВ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ

*Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент
Єфімова А.В., здобувач вищої освіти
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Ефективне управління оборотними активами є важливим елементом фінансового управління підприємством. Оборотні активи – це активи, які можуть бути легко конвертовані в грошові кошти, такі як запаси, розрахунки з покупцями та готівка. Ефективне управління оборотними активами допомагає забезпечити нормальну роботу підприємства та уникнути негативних наслідків, пов'язаних з недостатньою ліквідністю.

Один з ключових аспектів ефективного управління оборотними активами – це оптимізація запасів. Занадто великий обсяг запасів може призвести до зниження ліквідності та збільшення затрат на зберігання запасів, тоді як недостатній обсяг запасів може вплинути на якість продукції та призвести до втрат покупців. Оптимізація запасів допомагає досягти балансу між цими двома чинниками та забезпечити достатню ліквідність.

Іншим важливим аспектом ефективного управління оборотними активами є управління розрахунками з покупцями та контроль за строками платежу. Затримки у сплаті рахунків можуть призвести до зниження ліквідності та збільшення заборгованості, що може негативно вплинути на фінансові результати підприємства. Крім того, ефективно управління оборотними активами включає розумне планування та контроль за використанням готівки, що допомагає забезпечити стабільність платежів та уникнути простоювання грошових коштів.

Правильний облік виробничих запасів є дуже важливим для ефективного управління підприємством. Він дає змогу контролювати рух товарів на складах, планувати виробництво та забезпечувати своєчасне виконання замовлень. Неправильний облік виробничих запасів може призвести до браку продукції, затримок у виробництві, переплат за зберігання товарів на складах та навіть до фінансових збитків. Сучасні програмні засоби дозволяють автоматизувати процес обліку виробничих запасів, що дозволяє значно скоротити час, витрачений на цей процес, зменшити ймовірність помилок та забезпечити більш точну та швидку інформацію про наявність товарів на складах.

У цілому, правильний облік виробничих запасів є ключовим фактором для забезпечення ефективності та прибутковості підприємства. Так, оперативність та достовірність інформації є ключовими факторами прийняття управлінських рішень щодо виробничих запасів. Це дозво-

ляє уникнути непотрібних витрат, планувати виробництво та забезпечувати своєчасну поставку товарів клієнтам [1].

Багато вчених економістів та обліковців досліджують проблеми обліку та контролю виробничих запасів та пропонують різні методики та рекомендації щодо їх оптимізації та автоматизації. Наприклад, Ф. Бутинець і М.Я. Дем'яненко пропонують методики оцінки запасів за різними критеріями, а С.Ф. Голов та Н.М. Малюга досліджують проблеми оптимізації обліку запасів та впровадження систем управління запасами на підприємствах.

Узагалі, розвиток технологій та програмних засобів дозволяє значно полегшити процес обліку та контролю виробничих запасів, що сприяє ефективному управлінню підприємством та підвищенню його прибутковості.

Справді, використання комп'ютерних технологій та автоматизованих систем обліку запасів дозволяє ефективно контролювати рівень виробничих запасів на підприємстві та забезпечувати своєчасне поповнення запасів та постачання продукції клієнтам.

Зазвичай, автоматизована система обліку запасів включає в себе такі компоненти, як інвентаризаційну систему, систему контролю запасів, систему замовлення матеріалів та інші. Ці системи дозволяють зменшити ризик помилок при обліку запасів та підвищити ефективність управління запасами [2].

Згідно з логістичним підходом до управління запасами, на підприємстві може бути створена окрема служба – логістична, яка б відповідала за управління постачанням матеріалів для створення продукції та доставку готової продукції клієнтам. Логістична служба може здійснювати моніторинг запасів на складах, розраховувати необхідний обсяг матеріалів та здійснювати замовлення, контролювати терміни доставки та забезпечувати своєчасну доставку готової продукції клієнтам.

Таким чином, використання автоматизованих систем обліку запасів та логістичної служби дозволяє забезпечити ефективний контроль рівня виробничих запасів та зменшити витрати підприємства.

Створення на підприємстві окремої логістичної служби, яка керувала б постачанням матеріалів та доставкою готової продукції, є важливим у сучасних умовах. Управління запасами має велике значення як у виробничому, так і в фінансовому аспектах. Ефективне управління запасами та оперативний облік їх надходження та використання можливі лише за допомогою комп'ютерних технологій, які покращують організацію обліку та забезпечують безперебійний процес виробництва та своєчасну реалізацію продукції. Використання комп'ютерних програм також підвищує оперативність та економічність бухгалтерського обліку та збільшує кількість отриманої з нього інформації.

Логістичні моделі та комп'ютерні технології можуть допомогти підприємствам покращити управління запасами та матеріальними потоками, забезпечити своєчасну доставку готової продукції споживачам та ефективно використовувати фінансові ресурси. Створення логістичної служби може допомогти координувати всі процеси виробництва та поставок, забезпечуючи безперебійну роботу підприємства та задоволення потреб споживачів. Комп'ютерні технології можуть допомогти у автоматизації обліку, покращенні оперативності та точності обробки даних, а також у збільшенні обсягу інформації, що може бути використана для прийняття рішень на підприємстві. Правильно управляти запасами – це дуже важливо для більшості підприємств, особливо тих, які займаються виробництвом і продажем товарів. Недостатні або зайві запаси можуть призвести до простоїв у виробництві, втрати замовлень і збитків, тоді як правильно збалансовані запаси дозволять підприємству забезпечити безперебійну роботу виробництва і збільшити прибуток.

Існує декілька методів управління запасами, включаючи модель з розміром замовлення, яка визначає оптимальний розмір замовлення з урахуванням вартості замовлення, вартості зберігання запасів і попиту на товар. Інша модель – модель з розміром партії – дозволяє визначити оптимальний розмір партії на основі поточного попиту і рівня сервісу. Ці моделі можуть бути розширені, щоб врахувати більше факторів, таких як затримки постачання і рівень попиту.

Для ефективного управління запасами підприємства також повинні використовувати інформаційні системи для відстеження запасів, контролювання руху товарів і оцінки ефективності системи управління запасами. Комп'ютерні технології дозволяють зберігати більше даних і аналізувати їх швидше, що дозволяє приймати більш точні рішення і відповідати на змінні умови ринку швидше [3].

Отже, ефективне управління запасами є важливим елементом успішної діяльності будь-якого підприємства і може забезпечити його стійкий розвиток та прибутковість.

В якості основних критеріїв оцінки ефективності використання оборотних активів, частиною яких є виробничі запаси, часто використовують показники:

- рентабельність оборотних активів, яка розраховується як відношення операційного прибутку до середньої величини оборотних активів;

- чистий оборотний капітал, тобто різниця між оборотними активами компанії і короткостроковими пасивами. Використання обох цих показників може допомогти в оцінці ефективності використання оборотних активів компанією. Рентабельність оборотних активів показує, як ефективно компанія використовує свої оборотні активи для здійснення операцій та генерації прибутку. Чим вища рентабельність, тим ефективніше використані оборотні активи.

Чистий оборотний капітал, у свою чергу, показує, скільки коштів компанії вкладено в оборотні активи після врахування короткострокових зобов'язань. Зменшення цього показника може свідчити про зменшення потреби в короткостроковому фінансуванні, що знижує загальний рівень фінансових ризиків компанії.

Однак, варто зазначити, що обидва ці показники не є єдиними критеріями оцінки ефективності використання оборотних активів, і їх слід розглядати в контексті інших показників та факторів, що впливають на фінансову діяльність компанії. Правильно розраховані запаси дозволяють підприємству підтримувати необхідний рівень обслуговування покупців і уникнути перебоїв в поставках. Для ефективного управління запасами підприємство може використовувати різноманітні методи, такі як «just-in-time» (точно вчасно), «lean manufacturing» (рідкісне виробництво), «ABC-аналіз» (аналіз рівня важливості), «EOQ» (економічний розмір замовлення) та інші.

Крім того, для збільшення ефективності використання оборотних активів, підприємство повинно розглядати можливості зниження дебіторської заборгованості, що дозволяє зменшити ризик невиплати боргів, підвищити ліквідність і зменшити необхідність в залученні кредитів. Також важливо оптимізувати процеси управління витратами та забезпечити належний рівень ліквідності підприємства шляхом збільшення готівкових коштів або легко конвертованих активів [1].

Узагалі, ефективне управління оборотними активами є ключовим елементом фінансового управління підприємства, оскільки дозволяє збільшити ефективність використання ресурсів, знизити витрати та збільшити прибуток.

Перелік посилань:

1. Гоцуляк С. М. Деякі аспекти управління оборотним капіталом підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*. № 41(2). С. 38-44.
2. Наконечний А. С., Вербицька В. І. Особливості інформаційного забезпечення управління виробничими запасами в будівельній галузі. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва* : матер. X Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 26 лист. 2016 року). Харків: ХНАДУ. Т.2. С. 300-302.
3. Бровко В. М. Облік виробничих запасів – важливий напрямок бухгалтерського обліку. *Актуальні проблеми і сучасні тенденції облікового, аналітичного і фінансового забезпечення підприємств* : Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (26 вересня 2014 р.). Харків: ХНАДУ, 2014. С. 15-18.
4. Кіндій М. В., Калужняк Ю. І., Антоненко О. М. Запаси в організації: позитив чи негатив. *Вісник Національного Університету «Львівська політехніка»*. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2009. «Логістика» № 649. С. 69–76.
5. Гордієнко В.В. Економічна сутність управління запасами. *Авіація, промисловість, суспільство* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю КЛК ХНУВС (м. Кременчук, 14 трав. 2020 р.) : у 2 ч. Харків : ХНУВС, 2020. Ч. 2. С. 281–283.

ЗНАЧЕННЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

*Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент
Ярошенко Б.В., здобувач вищої освіти*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Облікове забезпечення є однією з ключових складових фінансового управління підприємством, оскільки дозволяє збирати та обробляти інформацію про фінансову діяльність підприємства. Це дає змогу приймати обґрунтовані рішення щодо стратегічного розвитку підприємства та його окремих підрозділів [1].

Слід зазначити, що облікове забезпечення включає в себе облік фінансових ресурсів, облік матеріальних цінно-